

KÖTTRASER I SVERIGE

Svart Angus

Röd Angus

Belted Galloway

Blonde D' Aquitaine

Charolais

Chianina

Dexter

Hereford

Highland Cattle

Limousin

Simmental

Wagyu

NAB

Svensk Kötttrasavel i samverkan

Göran Johansson**Ordförande**

Galtås Södergård 1
573 93 Tranås
Tel: 070 567 25 54
epost: goran.johansson@hereford.nu

Martin Bengtsson**Sekreterare**

Tranbärsvägen 3
26371 Jonstorp
Tel: 042 14 09 08, 070 318 13 15
epost: martin.bengtsson@gossarp.se

Lennart Nilsson**Ledamot**

Skintaby Storegård 280
305 61 Harplinge
Tel: 070 655 03 52
epost: lennart@np-agro.se

Einar Lysell**Ledamot**

Slättåkra Bårarp 314
31391 Oskarström
Tel: 070 571 50 97
epost: einar.lysell@hereford.nu

Tommy Rehn**Ledamot**

Svenshult Solängen
333 93 Skeppshult.
Tel: 070 587 64 38
epost: rehnarna@hotmail.com

Miranda Lysell**Webbmaster**

Slättåkra Bårarp 314
31391 Oskarström
Tel: 070 602 36 78
epost: miranda.lysell@hereford.nu

Tomas Persson**Vice ordförande**

Stora Tolångavägen 99-32
275 92 Sjöbo
Tel: 070 884 36 13
epost: tomas.p@sjobo.nu

Eva Bengtsson**Kassör (adjungerande)**

Bränneslyckavägen 84
26376 Nyhamnsläge
Tel: 042 34 60 23, 070 566 26 21
epost: eva@kullenlimousin.se

Per Mårtensson**Ledamot**

Simontorps Säteriväg 22-10
275 64 Blentarp
Tel: 0416 24286, 070 682 34 85
epost: simontorp.charolais@hotmail.se

Christer Svensson**Ledamot**

Åbuen 2402
28023 Hästveda
Tel: 0451 30802, 070 830 83 88
epost: christer.s@simmental.se

Karl Jorlén**Ledamot**

Håknaböke 103
31038 Simlångsdalen
Tel: 070 663 42 95
epost: karljorlen@gmail.com

NAB

Svensk Köttrasavel i samverkan

Bra tider för oss nötköttsproducenter!

Det är just nu mycket bra tider för nötköttsproduktion. Vi har aldrig haft så höga priser på våra djur oavsett om det är livdjur eller slaktdjur. Som köttjursuppfödare oavsett om du är en bruksbesättning, nystartare eller före detta mjölkproducent finns det mycket matnyttigt i denna broschyr. NAB är paraplyorganisationen för de olika köttföreningarna där vi har ett mycket gott samarbete mellan raserna när vi jobbar för att främja köttfäls i Sverige. När du ska välja ras finns det rasbeskrivning längre fram där du kan förkovra dig i de olika rasernas förtjänster.

Det finns några viktiga tips jag vill dela med mig av. Låt inte kvigkalvarna gå ihop med avelstjuren eller tjurkalvarna för länge, de kan bli betäckta redan vid 5-6 månaders ålder om man har otur. Dräktighetsundersök tidigt så du vet att tjuren har fungerat och gallra bort kor som

inte är dräktiga. Anteckna kor som har någon avvikelser i lynne, benproblem eller något annat fel som kommer att påverka kon i framtiden, så fort du ser detta och ta sedan bort dem när kalven är avvand. Du kommer garanterat inte ihåg detta annars. Köp en bra avelstjur som är stambokförd med bra avelsvärden för det du önskar i din besättning.

Endast en rik man har råd med en dålig tjur!

Har du frågor eller behöver andra tips och råd, ta gärna kontakt med någon i de olika rasföreningarnas representanter.

Min vision med svensk köttfäls är djur som producerar vad konsumenten vill ha med god djuromsorg, öppna landskap och en hög kvalité.

Ordförande NAB
Göran Johansson

NAB – Svensk Köttrasavel i samverkan

Vi är den gemensamma organisation som företräder den renrasiga aveln för de i Sverige förekommande köttraserna.

Idag är de 7 största köttraserna medlemmar i NAB:

Angus, Blonde D'Aquitaine, Charolais, Hereford, Highland Cattle, Limousine, Simmental. *Mindre köttraser har insyn och påverkan på NAB som adjungerade medlemmar.*

NAB står för Nordisk Avelsförening för bifraser. Det namnet beskriver vad det var i början på 1950-talet när de första kött djuren började importeras. För att kunna registrera och stambokföra djuren som anlände bildades NAB.

Danmark och Norge har under resans gång fallit bort men namnet består. Och för att tydliggöra vad vi står för idag har vi lagt till "Svensk köttrasavel i samverkan".

Med tiden har dikoproduktionen växt och idag är drygt 36 procent av Sveriges totala koantal just dikor/köttkor. För att nötköttspro-

duktionen från dikorna ska vara effektiv och långsiktig krävs den renrasavel som bedrivs bland våra sju raser. Vi har ett avlångt land med olika produktionsformer och förutsättningar där alla raserna kan fylla sin roll.

Vad arbetar vi med idag?

- Vi marknadsför vikten av att använda stambokförda tjurar i dikoproduktionen.
- Vi marknadsför användning av köttrasemin i mjölkbesättningar.
- Vi är huvudman för all stambokföring av köttrasdjur. Data och kontroll sker idag i Växas regi, övervakat av Jordbruksverket. Det finns internationella och EU-regler att följa för all registrering.
- Vi anordnar riksutställningar av köttrasdjur. Exempelvis ELMIA och MILA.
- Vi är delägare och stor intressent i Svensk Köttrasprövning AB där cirka 170 ungtjurar individprövas varje år. Individprövningen finns idag i Gunnarp, Ekeröd och Skåne.
- Vi företräder våra rasföreningars intresse gentemot andra

intressenter såsom Växa och andra Husdjursföreningar, Viking Genetics, Slakterier, Sveriges Djurbönder, LRF, med flera.

- Vi verkar för att svensk köttrasavel får en central roll i svensk nötköttsproduktion.
- Vi hanterar övriga rasövergripande frågor där det är lämpligt. •

Köttrasprövning

är navet inom svensk kötttrasavel

Köttrasprövningen på Gunnarp är navet inom svensk kötttrasavel. Här samverkar NAB och ingående rasföreningar med slakterierna och VikingGenetics för att ta fram genomtestade avelstjurar. Genom aktivt urval presenteras tjurar som effektiviserar svensk nötköttsproduktion.

Varje år testas utvalda tjurar ur de största kötttraserna; Charolais, Hereford, Simmental, Angus, Limousin och Blonde d'aquitaine. De testas för egenskaper med stor påverkan på lönsamheten i dikalvsproduktion. Det är tillväxt, funktionell exteriör, klövhälsa, fertilitet och lynne.

Auktion

Varje prövningsomgång avslutas med auktion sista fredagen i mars. Ungefär hälften av de cirka 180 individprövade tjurarna klarar alla urvalssteg och blir godkända att säljas där. De godkända tjurarna motsvarar 1 procent av födda renrasiga kötttrastjurar. De säljs för användning som betäckningstjurar i renrasiga avelsbesättningar och i bruksbesättningar. Några utvalda tjurar blir tillgängliga i semin och används till kötttrastjur, men också i korsning med mjölkkrasdjur för ökad produktion

av nötkött. De auktionsgodkända tjurarna ger stort avtryck i dikalvsproduktionen som fäder och morfäder i många generationer framåt. Auktionen väcker intresse även internationellt och någon tjur säljs vanligen för export.

Rasföreningarna och NAB har en aktiv roll i utveckling och utformning av verksamheten. Tjurarna testas i en miljö som liknar den de ska verka i. Rasföreningarna påverkar faktorer som gör att varje ras kan utvecklas i enlighet med sina avelsmål. Rasföreningen är också kontaktlänk mellan den enskilde uppfödaren och individprövningsstationen. Varje år är det cirka 100 avelsuppfödare som har tjurar i individprövning.

Nya avelsverktyg

Nya avelsverktyg utvecklas och införlivas i den svenska kötttrasaveln genom kötttrasprövningen. Exempel på detta är införandet av klövhälsopoäng och linjär exteriörbedömning. Nu pågår uppdatering av den linjära exteriörbedömningsmodellen och den introduceras i samband med presentation av

tjurarna inför försäljning våren 2014. Bedömning av slaktkroppsegenskaper och köttkvalitet är ett annat område där utvecklingsarbete pågår. Köttrasprövningen följer sedan flera år utvecklingen inom genomisk selektion för kött-raser.

Hösten 2013 introducerade Svensk Köttrasprövning tillsammans med Agria utställningspriset SIRE – Svensk Individprövd Robust Elittjur. Priset uppmärksammar tjurar som kombinerar hållbarhet och funktion med utseende och utstrålning i utställningsringen. Nästa SIRE utses vid Elmia 2015. •

www.kottrasprovnigen.se

En bra tjur är *grunden till framgång*

Att använda avelstjurar med hög genetisk kapacitet för viktiga produktions- och funktionella egenskaper är grunden för att uppnå hög effektivitet i nötköttsproduktionen. Inom t ex gris och fjäderfäproduktionen vore något annat helt otänkbart.

Vad som är en bra tjur varierar från fall till fall beroende på användningsområde men den stora fördelen med att köpa en avelsvärderad stamboksförd tjur är att den är varudeklarerad med avelsvärden för en rad betydelsefulla egenskaper. Avelsvärden bygger på registreringar dels på tjuren själv och dels på släktingar, desto fler registreringar det finns desto säkrare blir avelsvärdet. Exempel på registreringar är födelsevikt, kalvningsförlopp, 200-dagarsvikt, 365-dagarsvikt och slaktresultat. Med hjälp av denna information ökar förutsägbarheten om hur tjurens avkomor förväntas prestera.

Exteriört kan tjuren vara identisk med grannens odokumenterad slaktjur men följderna av att använda den senare som avelstjur kan bli allvarliga. Detta beskrivs i de följande kalkylerna där utfallet för en bra tjur jämförs med utfallet för en sämre.

Förutsättningarna för kalkylen är att tjuren används i två år och ger upphov till 15 kalvningar år ett och 25 kalvningar år två. Normalt används en avelstjur i fler säsonger än så.

Inköpspriset för en stamboksförd tjur med bra avelsvärden varierar både mellan raser och över landet, här har vi räknat med 25 000 kr.

För den odokumenterade tjuren är motsvarande belopp slaktvärdet + 1000 kr, här 15 000 kr.

Bättre kalvöverlevnad

Köper man en tjur med bra födelseindex är förutsättningarna större för att kalvarna klarar förlösningen, även om kalvningarna kan fungera även för en odokumenterad tjur är risken för problem mycket högre.

Redan efter två förlorade kalvar är det högre inköpspriset för den bra tjuren hemräknat, lägg där till kostnaden för eget arbete, veterinär och fertilitetsstörningar på kvigan / kon.

Högre tillväxt till avvajning

Hög tillväxtkapacitet innebär även hög tillväxt fram till avvajning, i detta exemplet är det räknat med 10 kg högre

avvajningsvikt. På samma sätt går det att öka avvajningsvikterna genom att korna mjölkar mer, är detta intressant så köp en tjur med bra avelsvärden för mjölk (200M) och rekrytera kvigor efter honom.

Bättre kalvpris

Ett mer förutbestämt djurmateriäl underlättar för slutuppfödaren vid bestämning av utfodring, gruppering och förväntad slakttidpunkt.

Kortare uppfödningstid

I exemplet är det endast räknat med slakttjurar, dessutom tillkommer värdet av kvigornas bättre slaktresultat.

Högre avräkningspris

Bygger på att en större andel hamnar i önskvärd kvalitet. •

Avelstjurskalkyl

	STAMBOKSFÖRD TJUR	KORSNINGSTJUR
Inköp tjur	26 000	16 000
Slaktvärde	14 700	14 700

Avkommor per år	10 st
Betäckningssäsonger	2 st
Avk.	20 st
Differens inköpspris	10 000 kr
Kostnad per kalv	500 kr
Medelavvänjningsvikt	300 kg
	1,67 kr/kg

BÄTTRE KALVÖVERLEVAD

Avvanda kalvar per år	10	9
Betäckningssäsonger	2	2
Medelavvänjningsvikt	300	300
Avvanda kalv kr/kg	27	27
	162 000	145 800
		16 200

HÖGRE TILLVÄXT TILL AVVÄNJNING

Avvanda kalvar per år	10	10
Betäckningssäsonger	2	2
Medelavvänjningsvikt	310	300
Avvanda kalv kr/kg	27	27
	167 400	162 000
		5 400

BÄTTRE KALVPRIS

Avvanda kalvar per år	10	10
Betäckningssäsonger	2	2
Medelavvänjningsvikt	300	300
Avvanda kalv kr/kg	27	26
	162 000	156 000
		6 000

KORTARE UPPFÖDNINGSTID SLAKTTJURAR

Antal	10	10
Avvänjningsålder	7	7
Slaktålder tjurk.	14	15
Stallperiod mån	7	8
Tillväxt g/dag	1580	1480
Stallkostnad per dag	25	25
Slaktvikt	350	350
Avräkningspris	42	42
Slaktintäkt	14 700	14 700
Kött-stallkostnad per tjur	9 450	8 700
Kött-stallkostnad totalt tjuravkom.	94 500	87 000
		7 500

HÖGRE AVRÄKNINGSPRIS

Antal	10	10
Slaktvikt	350	350
Avräkningspris	40	39
Slaktintäkt	140 000	136 500
		3 500

Bättre kalvöverlevnad	16 200
Högre tillväxt till avvänjning	5 400
Bättre kalvpris	6 000
Kortare uppfödningstid slakttjurar	7 500
Högre avräkningspris	3 500

Angus

Ursprung

Rasen kommer från Skottland och grundades ursprungligen i grevskapen Aberdeen och Angus redan i början av 1800-talet. Stam-boken startades 1862 och fokus i avelsarbetet låg allt sedan början på köttkvalitet. Det var den första köttrasen som kom till Sverige, den 5:e september 1946 angjorde fartyget Havsbris svensk hamn med 212 skotska Angus.

Kännetecken

Angus är antingen svarta eller röda, från naveln och bakåt kan vit päls förekomma. De är alltid hornlösa.

Utbredning

I många länder med omfattande köttproduktion har Angus ett dominerande inslag. Exempelvis är hälften av alla kor i Argentina Angus. Australien har cirka

55 000 anguskor vilket gör det till landets största köttras. Även i USA är rasen dominerande där Angus och anguskorsningar utgör

merparten av slakten. I USA marknadsförs 64 olika kvalitetsprogram för nötkött (branded beef). Av dem har 49 stycken namnet på en ras i sitt varumärke; 47 stycken är Angus.

Produktionsegenskaper

När rasen först kom till landet var flera av importörerna gräsfröodlare som ville ha en ras som kunde omvandla den lågvärdiga gräsfröhalmen till ett prima kött. Förmågan att kunna växa bra på stor grovfoderandel är än idag utmärkande för rasen. Något som inte minst framgår av den tillväxt som uppvisas på individprov-ningsstationen. Där får angustjurarna betydligt mindre kraftfoder.

Korna är fertila och har god förmåga att bygga upp näringsreserver på bete i kombination med den mindre vuxenvikten gör övervintringskostnaden låg. Tillsammans med förmåga att producera bra med mjölk även på sämre bete bidrar det till en

hög effektivitet mätt i kilo kött producerat per ha. Avelsarbetet är starkt fokuserat på funktionella egenskaper som till exempel bra klövar.

Adelsmärket nr 1 är lätta kalvningar och kalvar som är mycket pigga redan från födseln.

Angus har som moderras en plats att fylla i de flesta korsningsprogram. Som faderras används Angus när höga krav ställs på grovfoderomvandling och köttkvalitet.

Köttet

Angus är den av de etablerade köttraserna med absolut högst marmorering vilket starkt bidrar till köttets goda smak, mörhet och saftighet. Eftersom uppfödningen till största del sker med grovfoder blir kvoten mellan fettsyrorerna omega 3 och omega 6 gynnsam. Dessutom bidrar grovfodret till en mer utvecklad smak.

Tillsammans gör detta köttet från Angus till finsmakarens val. •

Blonde D' Aquitaine

Ursprung

Köttras som ursprungligen kommer från södra Frankrike där den tidigare använts som dragdjur. Rasen har sedan spridits till många länder och via Danmark och England kom den till Sverige 1987. Svenska Blonde d' Aquitaine-föreningen bildades samma år.

Kännetecken

Högresta djur med smala ben, lång kropp och svällande muskler, framförallt på bakkroppen. Detta

gäller även hondjuren, som också de ger fina slaktkroppar med bra klassning. Djurens färg varierar från helt vit till mörkt beige.

Hornstatus

De flesta svenska Blondedjur är i nuläget hornade, men andelen kulliga (polled) djur ökar.

Köttproduktionssegenskaper

Blonde d' Aquitaine ger ett ganska magert, men ändå mörkt kött med ljus färg. Rasen har en mycket hög nettotillväxt som tillsammans

med en muskelfylld kropp ger ett högt slaktutbyte. Renrasiga tjurar ger ofta ett slaktutbyte på cirka 65 procent. Ungtjurars slaktkroppar klassificeras oftast i klasserna E och U. Även hondjuren klassas bra, eftersom de också är välmusklade. Blonderasens goda slaktkroppsegenskaper gör att den även passar bra som faderras i korsningsbesättningar.

På grund av blonderasens långa och smala kroppsbyggnad ger den lätta kalvningar. •

Ursprung

Charolais är ursprungligen en Fransk kötttras med anor mycket långt tillbaka i tiden. Den första stamboken anses upprättad 1864. Charolais är idag den särklassigt största kötttrasen i Frankrike med nästan 2 miljoner djur. Charolais finns över i stort sett hela världen med starka populationer i såväl Nordamerika som Australien.

Det allra första vi såg av Charolais i Sverige var enstaka seminimporter i slutet av 50-talet från Kanada. Under de första åren på 60-talet kom de första djuren in från Frankrike via Danmark. Den första större importen från Frankrike skedde 1968 och följdes av flera under slutet av 1960-talet.

Under 1990-talet importerades de första ärftligt hornlösa (polled) Charolaisdjuren från Kanada. Dessa lade grunden till det vi idag kallar Svensk Charolais.

Kännetecken

Rasen är lätt igenkännlig; Enfärgad med vit till gulvit nyans. Djuren är storvuxna med kraftig och robust kroppstyp. Klassningsutfallet är, vid rätt uppfödning, mycket sällan lägre än R. Oftast U och inte sällan E. Vuxna tjurar väger 1100–1400 kg och vuxna kor 750–950 kg.

Genomsnittlig vikt vid födseln är för tjurkalvar 49 kg och för kvigor 46 kg. Det förekommer både hornade och hornlösa (polled) djur, men på senare år har den svenska aveln inriktats mer på de senare.

Produktionssegenskaper

Det som kännetecknar Charolais är:

- Hög tillväxt
- Låg foderförbrukning / kg tillväxt,
- Høgt slaktutbyte
- Utmärkta slaktkroppsegenskaper
- Funktionella djur med bra kalvningsegenskaper och lång hållbarhet

Därmed är Charolais en ras mycket väl lämpad för en intensiv och effektiv köttproduktion. Charolais används därför i stor utsträckning som faderras i landets dikobesättningar.

Men Charolais passar även som dominerande ras i många dikobesättningar. När rasen introducerades i Sverige inriktade Svensk Charolais framförallt avelsarbetet på att förbättra kalvningssegenskaper och tillväxtanlag. Med tiden har allt större vikt också lagts på att förstärka mjölkanlag och funktionell exteriör. Idag har vi nått en allround ras som även lämpar sig väl som dominerande

ras i en modern betesbaserad köttproduktion, och även i ekologisk uppfödning.

Charolais har även flera godkända avkommebedömda semintjurar för användning på mjölktras. Goda kalvningsegenskaper tillsammans med förutsättningar för god produktionsekonomi gör charolaiskorsningskalven eftertraktad för vidare uppfödning.

Svensk Charolais har även nått framgångar och erkännande internationellt för vårt arbete med att kombinera funktionalitet med köttproduktionsegenskaper. Vi har exporterat avelsdjur och sperma till flera stora Charolais-länder inklusive Storbritannien och Frankrike.

Genom att Charolais kan nå hög slaktvikt vid låg ålder fås ett mörkt kött med lite lägre fetthalt med utmärkt smak och ätkvalitet. ●

Hereford

Ursprung

Hereford är en mycket gammal, hårdig kötttras som har sitt ursprung i grevskapet Herefordshire i England. Rasen kom till Sverige i början på 50-talet och är idag näst störst kötttras i Sverige och är en av de mest populära kötttrasarna i världen.

Kännetecken

Rasens kännetecken är det rödbruna pälsen och vit huvud, vit på dröglappen och undersidan av buken. De är vita på nedre delen av benen och svansspets. Vit längs manken är mycket vanligt också.

Fertilitet och kalvning

Hereford är känd för sin goda fertilitet. De är också kända för lätta kalvningar. Lämpliga kalvvikter är 40–47kg

Hornstatus

Rasen finns både hornad och pollade (naturligt hornlös). I Sverige idag består populationen övervägande av pollade djur.

Temperament

Herefordrasen är känd för sitt lugna temperament. De är mycket snälla och lätthanterliga. De är

mycket bra mödrar och ta väl hand om sin kalv, utan att vara en fara för människan

Foder

Hereford är mycket lämpad för ekologisk produktion. Rasen har mycket låga övervintringskostnader och är mycket lättfödd. De är inte kräsna betare och är därför särskilt lämpliga som naturvårdare. De växer bra på enbart grovfoder.

Hus

Hereford är en mycket hårdig ras och klara sig bra i en lada med

djupströbädd, gärna med tillgång till en hårdbelagd yta för att kunna rensa sina klövar.

Slakt och köttet

Klassning på ungtjurar ligger normalt runt R och fett runt 3, med en slaktmognad runt 14–16 månader. Hereford har en relativ tidigt fettansättning.

Hereford är ett utmärkt val för dig som lägger stor vikt på köttens egenskaper.

Köttet från Hereforddjur är oftast välmarmorat och, delvis på grund av rasens mycket lugna temperament, mycket mörkt. ●

Highland Cattle

Temperament

Highland Cattle är ett underbart djur. De är snälla och har ett bra lynne, och är i sig själva nyfikna men ändå inte närgångna.

Naturvårdare

Det finns inga bättre buskröjare än Highland Cattle och de betar bra på magra marker, det sägs att de inte växer så bra, men med en balanserad foderstart är tillväxten i förhållande till foderintaget mycket bra.

Man bör även i dessa EU tider tänka på att korna är lättare och klarar även de lite blötare markerna utan att skada växtsvålen på exempelvis strandängar, de betar även många växtarter som andra ratar.

I och med att de är så lugna är det lätt att stängsla in dem, de betar lugnt och är snälla mot varandra.

Kalvningsegenskaper

Det är en av de raser som har lättast att kalva, med en låg kalvdödlighet. Och det finns inga andra raser som är så bra mödrar som Highland Cattle. Det är roligt att se hur andra mödrar tar hand om och är snälla vid varandras kalvar, där "kalv dagis" är vanligt.

De har en hög fertilitet och kan kalva upp till 20 års ålder regelbundet med en kalv om året. De har bra mjölkförmåga med högt smörfettsinnehåll, 7–11 % och har bra anlag för juver och små fina spenar. Och när man slaktar djuret så är det mycket fint marmorat kött.

Köttegenskaper

Highland Cattle har den största uppmätta ryggmuskelarean, 126 cm². Det har visat sig att

köttet har bästa smak och mörhet i flera stora tester. Dessutom är det ett magert kortfibrigt kött med mycket lågt kolesterol värde. Highland har en bevisat bättre korsningseffekt.

Vinterhållning

Rasen är avlad i en hård miljö och därmed kända för sin tålighet, vilket kan mätas med att de kan klara ett strängt vinterklimat ute på enbart hö, vatten och mineraler.

Att de dessutom på denna foderstat kan föda en levande och välmående kalv år från år är få andra raser förunnat.

Så alla är hjärtligt välkomna som köttproducenter med en Skotsk budget.

Att dom även är vackra att se i sin rätta miljö (naturbetesmarker) får du på köpet. ●

Limousin

Limousin är känt för högt foderutnyttjande, högt slaktutbyte och lätta kalvningar.

Kalvarna är normalt mycket livskraftiga och kommer snabbt igång med att dia.

Undersökningar från SLU i Uppsala samt statistik från slakterierna visar alla på ypperliga slaktrésultat för limousindjur. Utmärkande är också god klöv- och benkvalité, vilket gör rasen mycket hållbar.

Tillväxt- och storleksmässigt intar Limousin en medelnivå i förhållande till de andra kött-raserna. Dessa viktiga grundläggande faktorer har gjort rasen populär över hela världen i korsningsproduktionen.

Limousinköttet står för Mörhet, Smak och Arom. Mörheten kommer av fin fiberstruktur med

låg andel bindväv i muskulaturen. Limousindjuren ger även en bra och konsumentvänlig storlek på styckningsdetaljerna utan att djuren behöver ha hög slaktvikt.

Limousinslaktkroppen kännetecknas av högt styckningsutbyte på grund av hög muskelmassa i förhållande till låg benandel och putsfett. •

Simmental

De första Simmental-djuren kom till Sverige 1974–1975, då 800 stycken importerades från Schweiz. Under senare delen av 1970- och början på 1980-talen inköptes djur även från Österrike. Under 1990-talet har rasen förnyats främst genom importen av sperma och embryon från Canada, företrädesvis polled material.

Rasen har sitt ursprung i det mellaneuropeiska alpdistriktet där den än idag med framgång används som en kombinerad mjölkkött-ras.

Simmental är till färgen brun; varierande från ljus gulbrun till riktigt mörkbrun. Vita fläckar i

den bruna färgen förekommer på många djur. Ben och huvud är vita och runt ögonen förekommer partier i varierande storlek med bruna pigment. Den Svenska Simmentalpopulationen består idag mestadels av polleddjur.

Genom sitt ursprung som kombinerad mjölk-/kött-ras är det den kött-ras i landet som har den absolut högsta mjölkavkastningen till kalven. Därför har den haft de högsta avvänjningsvikter- och ettårsvikterna under många år i köttboskapskontrollen KAP.

Rasen räknas till de tyngre kött-raserna där medelvikten för fullvuxna kor ligger på cirka 750-800 kilo och fullvuxna tjurar ligger på cirka 1250 kilo.

Rasen passar både som fader- och moderras i olika korsningskombinationer inom den självrekryterande kött-produktionen.

Med andra ord en komplett kött-ras som har:

- Högsta 200-dagarsvikten
- Högsta 365-dagarsvikten
- Lätta kalvningar
- Utmärkta kalvningsegenskaper
- Bästa mjölkanlagen
- Stark funktionell exteriör
- Hög fertilitet •

VikingGenetics

– Nordens ledande avelsföretag

VikingGenetics är det ledande avelsföretaget för nötkreatur i Norden. Med program som omfattar avkommeprövning av 240 tjurar årligen placerar sig VikingGenetics även bland de största avelsföretagen i världen.

VikingGenetics har tre ägare; Viking Danmark i Danmark, FABA i Finland och Växa Sverige i Sverige, med totalt 30 000 mjölk- och köttbönder som medlemmar. Tillsammans med ägarna är marknadsandelen över 90 procent inom seminområdet.

VikingGenetics fokuserar mycket på forskning och utveckling samt tillämpar alltid den senaste tekniken i avelsarbetet och sperma-produktionen. Genomisk selektion används på alla tre mjölkkraserna och i Danmark finns även en anläggning för könssortering av sperma.

Fyra tjurstationer

Merparten av verksamheten är koncentrerad till mjölkkraserna Holstein, SRB/FAy/RDM och Jersey, men köttkraser är viktiga för den totala lönsamheten hos medlemmarna och VikingGenetics köper in och testar varje år tjurar av de viktigaste köttkraserna.

VikingGenetics har fyra tjurstationer; två i Danmark och en i

vardera Sverige och Finland. Inom mjölkkraserna arbetas det i alla tre länderna medan kötttrastjurar endast köps i Sverige och Danmark enligt ett särskilt program.

Under de tre senaste åren har försäljningen av köttkrasdosor ökat med 60 % och utgjorde 2016 12 % av den totala försäljningen i Sverige.

Lönsamma kor är målet

Avelsmålet för VikingGenetics är lönsamma kor. Detta gäller såväl mjölkkraser som köttkraser. För köttkraserna betyder det att hög tillväxt och goda slaktkroppsegenskaper kombineras med lätta kalvningar och funktionell exteriör. Tjurarna rekryteras från individprövningen och är de bästa från sin årgång, för såväl tillväxt som avelsvärden.

Innan en kötttrastjur godkänns för användning på mjölkkras testas kalvningsegenskaperna vid korsning med mjölkkras, det skall kalva minst 100 mjölkkras. Utifrån dessa kalvningar beräknas avelsvärden för kalvningssvårigheter och dödfödslar. Om avelsvärdena godkänns så

övergår tjuren från ungtjur till rekommenderad och får användas på mjölkkras. VikingGenetics tjurar har därmed avelsvärden baserat såväl på den renrasiga populationen som vid korsning med mjölkkras. Allt för att garantera att tjurar från Viking är det lönsamma valet.

Köttkrasanvändning in- och utrikes

Övriga tjurar finns kvar i beställningssortimentet för renrasanvändning. Eftersom de är de bästa tjurarna inom sin ras så innebär användning av semintjurarna att rasens avelsframsteg ökar. Något som ger köttkrasbönderna i Sverige bättre lönsamhet.

VikingGenetics är mycket framgångsrikt på den internationella marknaden och då främst på mjölksidan. Men det sker även en export av bra kötttrastjurar om än i mindre omfattning. •

Svensk Kötttrasavel i samverkan

www.nab-se.se

NAB är den stambokförande föreningen för kötttraserna.
NAB bevakar och driver frågor som berör nötköttsproduktionen, speciellt avelsfrågor.

Svenska Angusföreningen

www.angus.se

Svenska Blonde d'Aquitaineföreningen

www.blondeforeningen.se

Svenska Charolaisföreningen

www.charolais.nu

Svenska Herefordföreningen

www.hereford.nu

Svenska Highland Cattleföreningen

www.highland.nu

Svenska Limousinföreningen

www.limousin-se.info

Svenska Simmentalföreningen

www.simmental.se

Stambokförda kötttrastjurar ger:

Tillväxtsäker avkomma • Kötttrastillägg vid slakt • Bättre moderdjur • Bästa kalvningsegenskaper • Bättre ekonomi

Bra stamtjurar kostar inte - de betalar sig

NAB - Martin Bengtsson, sekreterare • E-post: martin.bengtsson@gossarp.se